

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VIŠI PRIVREDNI SUD
Broj: 62 0 Ps 013485 24 Pž
Banjaluka, 23.10.2024. godine

Viši privredni sud u vijeću sastavljenom od sudija: Snježane Romčević - Tadić, kao predsjednika vijeća, Ljubice Komljenović i Bisere Kovačević, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca T. S. iz S., ..., sa trenutnim prebivalištem u F., ..., C., koga zastupa punomoćnik Zoran Ignjatić, advokat iz Trebinja, protiv tuženog „Komrad“ d.o.o. Trebinje, sa sjedištem u Ul. Gorica bb, koga zastupa Jovan Čokorilo, advokat iz Trebinja, radi istupanja iz privrednog društva i na ime isplate za udio u tom privrednom društvu, vrijednost spora 400.000,00 KM, odlučujući o žalbi tužioca protiv rješenja Okružnog privrednog suda u Trebinju broj: 62 0 Ps 013485 23 Ps od 04.09.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 23.10.2024. godine, donio je

R J E Š E N j E

Žalba tužioca se odbija, potvrđuje se rješenje Okružnog privrednog suda u Trebinju broj: 62 0 Ps 013485 23 Ps od 04.09.2024. godine.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 4.387,50 KM.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenim rješenjem odbačena je tužba podnesena dana 09.11.2023. godine, koja sadrži tužbeni zahtjev da tužiocu T. S. prestaje svojstvo osnivača i člana privrednog društva „KOMRAD“ d.o.o. Trebinje, da njegov udio postaje sopstveni udio i da mu se isplati novčani iznos od 400.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, uz naknadu troškova parničnog postupka, obzirom da je ista podnijeta neblagovremeno, što predstavlja procesnu smetnju za dalji tok parničnog postupka.

Obavezan je tužilac da tuženom nadoknadi troškove parničnog postupka i postupka privremene mjere obezbjeđenja u predmetu broj: 62 0 Ps 013485 24 Mo i 62 0 Ps 013485 24 Mo 2, u iznosu od 11.250,00 KM.

Blagovremeno izjavljenom žalbom prvostepeno rješenje pobija tužilac iz svih žalbenih razloga iz odredbe člana 208. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, dalje: ZPP), sa prijedlogom da se žalba usvoji, pobijano rješenje ukinе i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovni postupak uz obavezu tuženog da tužiocu naknadi troškove postupka.

U odgovoru na žalbu tuženi je predložio da se žalba tužioca odbije, kao neosnovana.

Žalba nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je zahtjev tužioca za utvrđenje prestanka svojstva člana tuženog društva i isplata vrijednosti udjela u iznosu od 400.000,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom i troškovima parničnog postupka.

Na osnovu činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda i stanja spisa proizlazi: da je tužilac osnivač i član privrednog društva „Komrad“ d.o.o. Trebinje, odnosno tuženog, i da je svojstvo osnivača i člana tog društva stekao na osnovu notarski obrađene isprave – Ugovora o usklađivanju osnivačkog akta - organizovanju društva sa ograničenom odgovornošću sa Zakonom o privrednim društvima, broj: Osnivački udio tužioca kod tuženog iznosi 10 %, te je tužilac u imovinu tuženog prilikom sticanja svojstva osnivača i člana društva, uplatio iznos od 235.000,00 KM. Tužilac je podnescima od 26.08.2022. godine i 12.12.2022. godine, pozvao tuženog na pregovore za mirno rješenje spornog pitanja, te je 18.02.2023. godine, uputio zahtjev za sazivanje skupštine društva, a 27.03.2023. godine zahtjev za istupanje iz privrednog društva, odnosno tuženog. Povodom ovog zahtjeva održan je sastanak 26.05.2023.godine, na kojem su prisustvovali osnivači tuženog i to u ime tuženog direktor i zakonski zastupnik M. A. i osnivači D. A. i S. K., te punomoćnik tužioca i jedina tema sastanka bila je, razmatranje zahtjeva za istupanje iz privrednog društva od 27.03.2023. godine. Na tom sastanku je sačinjen zapisnik, te su doneseni zaključci da je potrebno intenzivirati preduzete aktivnosti na prodaji imovine i kapitala tuženog; da će se sredinom septembra 2023. godine zakazati sastanak članova društva, a kako bi se analizirale preduzete aktivnosti na prodaji imovine i kapitala privrednog društva „Komrad“ d.o.o. Trebinje, te da do sredine septembra 2023. godine ni jedan član društva neće prema društvu postavljati bilo kakve zahtjeve, niti će preduzimati bilo kakve aktivnosti kojima bi se narušavao poslovni ugled društva.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud zaključuje da je tužba neblagovremena, jer je tužilac za razloge za istupanje saznao danom podnošenja zahtjeva 27.03.2023. godine, a tužbu 09.11.2023.godine, dakle protekom roka od šest mjeseci od dana saznanja za razloge za istupanje, te je primjenom odredbi člana 174., 175. stav 7. Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23, u daljem tekstu: ZPD), odlučio kao u izreci pobijanog rješenja.

Odluku o troškovima postupka prvostepeni sud je donio primjenom odredbi člana 386. stav 1. i člana 387. ZPP, te odredbi Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Službeni glasnik RS broj 68/05).

Žalbenim navodima tužilac osporava pravilnost i zakonitost donesenog rješenja i ističe: da je prvostepeni sud pogrešno izveo zaključak o pravnoj prirodi predmetnog spora, jer iz obrazloženja pobijanog rješenja proizlazi kao da se radi o meritornom odlučivanju; da je odluka suda o odbacivanju tužbe kao neblagovremene potpuno neprihvatljiva, jer se u okviru pobijane odluke samo paušalno i proizvoljno zaključuje da je tužba neblagovremena, a za takvu odluku sud nije dao nikakvo obrazloženje čime su povrijeđene odredbe članova 67. stav 1. tačka i člana 191. stav 4. ZPP te da je navedenom odlukom povrijeđeno osnovno pravo tužioca zagarantovano odredbom člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda.

Ispitujući prvostepenu odluku u dijelu koji se pobija žalbom, a u granicama razloga navedenih u žalbi, te pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba

parničnog postupka, u smislu člana 221. ZPP drugostepeni sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Tužilac je tužbu podnio u skladu sa odredbom člana 173., 174. i 175.a) Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13, 100/17, 82/19 i 17/23, u daljem tekstu: ZPD), sa ciljem da ostvari pravo na istupanje iz tuženog društva po odluci suda i isplatu naknade za svoj udio.

Kao razloge, za istupanje i sazivanje vanredne skupštine tužilac je naveo, da od momenta sticanja svojstva člana tuženog 2010. godine, tužilac uopšte nije učestvovao u donošenju bilo kakvih odluka, da nije pozivan kao član da prisustvuje redovnim i vanrednim skupštinama članova društva, da nije upoznat sa poslovanjem društva, da mu nikada na ime dividende nije isplaćena niti jedna konvertibilna marka, iako je, prema njegovim navodima, društvo posljednjih 12, 13 godina poslovalo sa ostvarenom dobiti.

Odredbom člana 174. ZPD propisano je da član društva koji želi da istupi iz društva u skladu sa članom 173. ovog zakona (koji propisuje istupanje člana društva iz opravdanih razloga), dužan je da o tome dostavi pismeni zahtjev društvu o kojem odlučuje skupština društva (stav 1.).

Odredbom člana 175. a) stav 1. ZPD propisano je da, ako skupština odbije zahtjev za istupanje iz člana 174. ovog zakona, odnosno propusti da o njemu odluči u roku od 60 dana od dana prijema zahtjeva, član društva može tužbom nadležnom sudu protiv društva zahtijevati prestanak svojstva člana društva zbog postojanja opravdanog razloga i isplatu naknade za svoj udio. Stavom 7. ovog člana, propisano je da se tužba može podnijeti u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za razlog za istupanje, a najkasnije u roku od 3 godine od nastanka razloga za istupanje.

Dakle, navedeni rok je prekluzivne prirode i na njegov istek sud vodi računa po službenoj dužnosti.

Tužilac je i po ocjeni ovog suda najkasnije za razlog za istupanje, saznao danom podnošenja tuženom zahtjeva za istupanje. Kako je tužilac zahtjev za istupanje podnio 27.3.2023 godine, a tužbu 09.11.2023. godine, proizlazi da je tužba podnesena protekom roka od 6 mjeseci od dana saznanja za opravdane razloge za istupanje, te da je neblagovremena.

Stoga je bez osnova žalbeni navod tužioca da je za razloge za istupanje saznao kada je tuženi ignorisao zaključke od 26.05.2023. godine i poziv tužioca od 12.09.2023. godine, te da je od strane tuženog doveden u zabludu da će o njegovu zahtjevu biti odlučeno sredinom septembra. Ovo i iz razloga, jer je nesporno da tuženi do polovine septembra nije odlučio o njegovom zahtjevu za istupanje, te je tužilac mogao, u okviru zakonskog roka od 6 mjeseci podnijeti tužbu sve do 27.09.2023. godine.

Pored navedenog iz sadržaja tužbe i podnesaka tužioca od 26.8.2022. godine i 12.12.2022. godine jasno proizlazi da je tužilac za razloge za istupanje iz društva znao znatno ranije od dana podnošenja zahtjeva, jer je u tužbi i podnescima naveo da svoja prava po osnovu članskog udjela ne ostvaruje od dana sticanja svojstva člana društva, odnosno 12, 13 godina, što, takođe ukazuje da je tužba podnesena nakon isteka i objektivnog roka od 3 godine od dana nastanka razloga za istupanje, saglasno navedenim odredbama ZPD.

Stoga je prvostepeni sud, po ocijeni ovog suda, suprotno navodima žalbe, pravilno utvrdio da je tužba podnesena nakon isteka zakonskog roka propisanog odredbama člana 175. a) stav 1. i 7. ZDP, čime su se stekli uslovi za odbacivanje tužbe, u skladu sa odredbom člana 67. stav 2 tačka 2. ZPP.

Iz navedenih razloga, primjenom odredbi člana 235. stav 1. tačka 2. ZPP, odlučeno je kao u izreci ovog rješenja.

Tužilac nije uspio u postupku po žalbi iz kog razloga je njegov zahtjev za isplatu troškova sastava žalbe u iznosu od 4.387,50 KM i takse na žalbu, odbijen kao neosnovan (član 386. i član 397. stav 1. ZPP).

Predsjednik vijeća

Snježana Romčević - Tadić